

דבר העורך

חתונת המאה

חז"ש: מתחילים לחזור לשגרה, תחת הסיסמא 'חוזרים לשגרה', ואולי 'שגרת קורונה', דבר אחד ברור שהקורונה הצליחה לנפץ את אחד המיתוסים, שהורש בציבור במרוצת השנים, והוא הפסקת ריבוי המוזמנים, ומניעת הוצאות מופרזות ומיותרות בשמחת החתונה.

ב"חתונות הקורונה" גילו המחוננים **שליט"א** שעלינו חלים גם כאשר בחופה נכחו רק סגל מצומצם מהמשפחה ומספר חברים, בני הזוג מאושרים גם כאשר בחתונה השתתפו מאה איש בלבד, אין סיבה בעולם להפסיק את המהפכה.

פורסם מכתב **הרבנים הגאונים שליט"א** שעלינו לעשות שינוי חשיבה ולהמשיך את מגמת 'חתונות הקורונה', **בקהילת גור** כבר קיים שנים רבות 'תקנות' בשמחות, בהרבה **קהילות קודש** נבקעו מחדש סטנדרטים מעודכנים, לצמצום הוצאות השמחות למינימום ההכרחי. **איגוד קופות הצדקה בארץ הקודש** מפרסם בימים אלו מתווה 'חתונת המאה' לקיים חתונות שמחות באמת, בהשתתפות של עד מאה איש, ציבור קטן ואיכותי, עם שמחה גדולה.

לא יתכן מצב, שהקמת בית נאמן בישראל, תגרס לקריסת ההורים, הכורעים תחת נטל ההוצאות הכבדות של חתונה לאותנטית בהשתתפות מאות מוזמנים, אולם יקר, הרכב תזמורת נעק, תפאורה פרחים ועיצובים, וכו'.

המחוננים שולחים הזמנות לכ-100-ים, כי 'לא נעים' לא להזמין. האורחים מכתמים וגליהם רק להגיד מזל טוב, כי 'לא נעים' לא להגיע לחתונה שקיבלו הזמנה. אפשר לכלכל את ההוצאות בתבונה, לצמצם את מספר המוזמנים באופן משמעותי, כך שרק מי ששמח באמת - ישתתף.

שיהיה לכולנו שמחות בלב שמח בשעה טובה ומוצלחת, ונזכה במהרה לשמחה השלימה, כאשר ישמע בהרי יהודה ובחוצות ירושלים, קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה. בברכת התורה עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

ביטול הזמנת קייטרינג'

כמה כסף צריך לשלם?'

אירוע שבוע: גיליון זה בא להוסיף כמה נקודות על הדינים שנכתבו בגיליון הקודם (267). נגיף הקורונה שיבש סדרי עולם, ובוטלו אלפי אירועים, אולם, קייטרינג, צלם, וידיאו, תזמורת, ועוד. לכל השיטות מזמין האירוע פטור מלשלם לבעל האולם ושאר אנשי המקצוע תשלומים נוספים, עבור האירוע שבוטל מאימת הקורונה, כדין 'מלכת מדינה'. ולגבי החזר המ'קדמה' ששולם מראש תמורת 'שכירות האולם' שדינו כ'שכירות קרקע', הובאו בגיליון הקודם 6 שיטות, וחלק מהשיטות שהובאו, טוברים שאלם וקייטרינג דין אחד להם.

בגיליון הנוכחי נתמקד בחלק של 'שכירות הקייטרינג' שייתכן לדוננו כ'רכישת מוצר', או כ'שכירות פועלים' ושאר בעלי מקצוע (צלם, מלצר, וכדומה) שדינם כ'שכירות פועלים'. ויש שהגדירו את שכירות האולם הקייטרינג והמלצרים וכו', כ'הסכם להפקת אירוע'.

1. אולם עם קייטרינג

באולמות שמחה רבים, אין אפשרות לשכור רק את האולם בלבד, אלא מוכרחים להזמין את שירותי הקייטרינג של האולם יחד עם הזמנת האולם, והתמחור המקורי מתייחס לאולם עם הקייטרינג כאחד. באופן כזה, תשלום המקדמה שייך גם ל'שכירות קרקע' וגם ל'שכירות פועלים' כאחד, וצריך לשער כמה מהתשלום עבור האולם, וייתכן לפי דיני שכירות קרקע, וכמה עבור הקייטרינג, וייתכן לפי דיני שכירות פועלים.

ענין מה שכתב **בתרומת הדשן** (סימן שיח) הביאו **הרמ"א** (חו"מ סימן רכז סעיף לג), לגבי השוכר פועל יחד עם סוס וחמור, שעל החלק של הפועל אין אונאה כי השכירות היא 'קנין לזמן', ודינו כעבדים שהוקשו לקרקעות וקיי"ל 'אין

לעילוי נשמת

האשה הצדקנית מרת הינדא שפרינצא
לוצקין ע"ה בת הר"ר אברהם שלום
הלוי זצ"ל נלב"ע יט סיון תשע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

2. מה ההגדרה של קייטרינג?

נחלקו גדולי הדיינים שליט"א, האם התשלום עבור שירותי קייטרינג, נחשב כמו קניית 'אוכל מוכן' מהקייטרינג, ובאירוע שבוטל כיוון שבפועל האוכל לא סופק על ידי הקייטרינג, המזמין פטור לגמרי מתשלומים, או שקייטרינג נחשב כשכירות פועלים, ואם כבר התחיל לעסוק במלאכת הכנת האוכל, המזמין מחויב לשלם באופן יחסי ככל דיני 'שכירות פועלים'.

אוכל מוכן: לדעת **בית דין בינת יעלית** (במכתב שפורסם סיון תש"פ), מזמין קייטרינג פטור לגמרי מתשלומים, ובעל הקייטרינג חייב להחזיר את המקדמה, כי הזמנת קייטרינג לספק אוכל לשמחה, דינו כהזמנת 'אוכל מוכן' ממסעדה, ואין דינו כ'פועל', וכיון שלא סיפק את האוכל, פטור המזמין מלשלם לו.

וכן דעת **בית דין הישר והטוב** (במכתב שפורסם אייר תש"פ), נותני שרות כנגנים וצלמים, שירותי קייטרינג, שירותי הסעות, או משלוחים שבוטלו, עקב מצב החירום, כיון שהשירות לא ניתן אין מקבילין תשלום, ומחזירין את המקדמה, ואם היו הוצאות מיוחדות בעקבות ההזמנה, ינכו את ההוצאות מהחזר.

טעם ההוראה, ביאר **הג"ר אברהם דברמדיקר שליט"א** (קונטרס הקורונה פרק א סעיף ז), על מה שהקייטרינג עדיין לא הכין, פטור מתשלומים, כמבואר **בשו"ע** (ח"מ סימן שלד, ד'כל דלא הוה ליה לבעל הבית לאתנויי פטור מלשלם'.

ובאופן שהקייטרינג כבר הכין את האוכל והביאו לאולם, ואחרי שהכין את כל הסעודה נודע שאי אפשר לקיים את האירוע, המזמין חייב בתשלום מלא. כמבואר **בבמ"א** (בבא קמא דף קטז), ונפסק **בשו"ע** (סימן שלה סעיף ג), שליח שנשכר להביא רכוב ודורמסקנין לחולה, ועד שבה שליח כבר לא היו צריכים, שמת או שהבריא, חייב לשלם כל שכרו, דעביד שליח שליחותיה'.

גרמי באונס: באופן שנגרם נזק לקייטרינג מחמת ההזמנה, כגון שהקייטרינג הזמין מוצרים בשליחות המזמין במיוחד לאירוע, המזמין חייב לשלם מדין שליחות. אבל אם לא הזמין בשליחות, וכגון שהתחיל להכין את האוכל, פטור כדון מזיק בגרמי באונס, ואין לחייב מדין 'מוציא הוצאות על פי', כי לרוב הפוסקים החיוב מדין גרמי, וגרמי באונס פטור.

כמבואר **בשו"ע** (ח"מ סימן שלג סעיף ח), המזמין חפץ אצל האומן וחרו בו, המזמין חייב את האומן מספיח המביטול, ו**בביאור הגר"א** (אות מא) שהחייב מדינא דגרמי, שדיבורו של המזמין גרם להפסד, ודייק **הסמ"ע** (י) **מתשובת הרא"ש** שהאומן צריך למכור את המוצר, והפער בין הכסף שיקבל למחיר שיקצבו ישלם המזמין. ולדעת **הש"ך** (סימן שפו ס"ק א) המזיק בגרמי באונס פטור, וגם מזמין האירוע דינו כמזיק בגרמי באונס שפטור, ו**באמרי גדליה** (קידושין דף מב:) דן האם יש פטור של אונס בחיוב ידי שמים של גרמא.

שכירות פועלים: לדעת **בית דין בני ברק** הפשרה לגבי המקדמה, בסך 50% מהמקדמה, או 15% מכלל האירוע הנמוך מביניהם, חל גם ביחס לחלק של הזמנת הקייטרינג. הבנת דבריהם, שהקייטרינג המושלב בשכירות האולם, נדון כ'שכירות פועלים', ולכן צריך לשלם חצי על פי החתם סופר שצריך לעשות פשרה.

[צריך להבין, אם נניח שתכנית העבודה בקייטרינג הוא, 50% הוצאות עבור קניית מוצרים (אוכל, שתיה, כלי הגשה), ו-50% רווח ברוטו, ובחלק של ההוצאות אין מה לפשר, שהרי האירוע התבטל ולא היו הוצאות, ועוד שחלק זה ודאי שאין דינו כשכירות פועלים, ואם כן הפשרה צריכה להיות בסך 25% מסכום המקדמה, ולא 50% מהמקדמה. ואולי כוונתם, שהמקדמה אפשר לדון שכולו על החלק של הרווח. עוד צריך להבין, שיש להפחית מה-50% חצי משכר פועל בטל, ויקבל רק 42%].

שכירות פועלים במכתב מדינה: לדעת **הרמ"א** (סימן שכא סעיף

אונאה בקרקעות, ועל החלק של הבהמה שהוא מטלטלין יש אונאה במטלטלין, ולכן יש לשער כמה מהתשלום הוא עבור שכירות הסוס, ועל החלק הזה יש ב' אונאה.

למעשה לגבי אולם כזה, הורה **הג"ר משה שאול קליין שליט"א** (גלילין) 'וישמע משה' פרשת ויקהל-פקודי, שבת החודש תש"פ שאלה ה), שהתשלום לאולם מורכב משלשה חלקים: שכירות האולם עצמו, טרחת הכנת האולם לאירוע, הוצאות בקניית החומרים הדרושים להכנת הסעודה, ותלוי האם בעל האולם דינו כ'קבלן' או כ'פועל'.

אם בעל האולם דינו כ'פועל' שהתשלום על העבודה, צריך לשלם לו על מה שכבר עשה לכבוד השמחה, באופן שטרם והשקיע לכבוד השמחה, (ואם האירוע בוטל זמן רב לפני האירוע, ולא טרח עדיין כלום, פטור מלשלם גם אם דינו כפועל), אך אם בעל האולם נחשב כ'קבלן' שהתשלום הוא על התוצאה, אינו משלם לו כלום, שכן בפועל לא התקיימה השמחה.

הסכם הפקת אירוע: לדעת **הג"ר שלום מרדכי הלוי סגל שליט"א** (קובץ בית אהרן וישראל גליון רט עמוד לה), הקייטרינג אין דינו כשכירות פועלים, אלא הסכם להפקת אירוע, וגם האולם אין דינו כשכירות קרקע, אלא הוא חלק מהסכם אספקת שירות אירוע עבור אירוע שמחה לציבור גדול, וכיון שהעיקוב מצד שני הצדדים, דינו כספינה זו ויין זה שהולכים אחרי המוחזק, ויתכן שהדין בזה שצריך לשלם חצי, ואם ישלם אין צריך להחזיר עד חצי. ובניכוי הסכום שחצר בביטול האירוע.

יחזיר 80% מהמקדמה: לדעת **אחד מגדולי הדיינים שליט"א**, לגבי שכירות אולם עם קייטרינג ביחד, האומדנא היא ש-20% מכלל עלות האירוע הוא על שכירות המקום ודינו כשכירות קרקע, ואילו 80% הנותנים הוא עבור השירות והאוכל, ועבור כך אינו צריך להשיב.

ולכן, בעל האולם חייב להחזיר למזמין האירוע 80% מהמקדמה, כיון שרק מתישית המקדמה הוא עבור שכירות המקום, וכל השאר אינו בתמורה לשירות ואוכל שאין לחייב על כך, שהרי בפועל לא הביא אוכל למזמנים וסובר כצד הראשון שיבואר להלן, שקייטרינג דינו כהזמנת אוכל שאם בפועל לא הביא פטור לגמרי מתשלומים, ואילו את ה-20% הנותנים שהם עבור שכירות המקום, מעיקר הדין יש לעשות פשרה ולהחזיר חלק.

ולפי זה הורה לאדם שהזמין חתונה באולם בסך 60,000 ש"ש ושלם מקדמה של 10,000 ש"ש, שמסתבר להניח שסכום המקדמה החלק של השכירות הוא 2,000 ש"ש, שהוא מסתם קטן לערך, ונראה שאין לפשר בזה כלל, ובחלק זה יאמר המוחזק 'קים לי' שאני פטור מלהחזיר.

ומה **שהרמ"א** (ח"מ סימן שיב סעיף יז) כתב לגבי 'מכת מדינה' שאם בתי העיר נשרפו, והשוכר פטור מדמי השכירות על הבית שנשרף, ובעל הבית מפסיד, ואף מה ששילם צריך להחזיר, היינו רק כאשר ההפסד הוא מצד המשכיר, שבפועל אינו מעמיד לשוכר בית לדור בו, והשוכר טוען שהוא מצידו רוצה לקיים את ההסכם ולדור בבית, ולכן בעל הבית מפסיד, כמבואר **בבמ"א** (ב"מ דף עט). ונפסק **בשו"ע** (ח"מ סימן שיא סעיפים א-ד), בשוכר ספינה מטוימת להלוי בה יין - 'ספינה זו ויין סתם', אם אבדה הספינה, המשכיר צריך להחזיר לשוכר את כל השכר, אבל בנדון של אולם שמחות, בצוק העיתים של אימת הקורונה, גם השוכר אינו רשאי לקיים את האירוע, ויתכן שהרמ"א יודה באופן כזה. ויסוד הסברא מצינו **במחנה אפרים** (הלכות שכירות סימן ז), ו**בשו"ת מהרש"ם** (חלק ב סימן קצ"ט).

אין להוציא ממון, מכל מקום בתקופת הקורונה לכל הדעות פטור מתשלומים, כי החיוב הוא מדינא דגרמי וגרמי באונס פטור.

לא יחזיר מקדמה: ולדעת הג"ר יהודה אריה הלוי דינר שליט"א (גיליון מים חיים מספר 392), אי אפשר לתבוע את הכסף חזרה מצלם, שהזמין לחתונה ובוטל מאימת הקורונה. ויש שהוסיפו, שאם הפסידו הצלם והתזמורת מחמת ביטול ההזמנה חייב לשלם, ואין המזמין יכול לפטור עצמו מדין 'מכת מדינה', שהרי היה יכול להשכיר עצמו, לאותם מיעוט שערכו שמחות בתקופת הקורונה, ומצינו סברא זו **בקצות החושן** (סימן שכב ס"ק א), ש'מכת מדינה' הפוטר את השוכר שדה מתשלומים, והמשכיר חייב להשיב את התשלומים, היינו כאשר המכה היא בשדה, שרוב השדות נשדפו, וגם שוכר אחר לא היה משלם עליה, אבל 'מכת מדינה' באנשים, שברחו רוב היהודים מן העיר מפני פיקוח נפש, חייב השוכר לשלם חצי, ואם הקדים ושלם לא יחזיר המשכיר כלום, שהיה יכול להשכיר לאחד מן המיעוט שלא ברחו מהעיר.

ולדעת הג"ר שלום מרדכי הלוי סגל שליט"א (קובץ בית אהרן וישראל גיליון רט עמוד לה), תזמורת וצלם דינם כ'שכירות פועלים', וגם כאשר העיכוב והביטול הוא רק מצד המזמין, פטור כדן אונס בשכירות פועלים. ואינו דומה לגזירת המושל שלא ללמוד, כי שם הגזירה על עצם הלימוד, אבל בקורונה העיכוב הוא על התאספות הציבור ולא על השמעת המוזיקה, ואת המקדמה אין יכול להוציא מהפועל. ואם קיבל יותר מאחרי הניכוי כפועל בטל יחזיר אותו חלק. אם גם הפועלים אינם יכולים להגיע לאירוע, יחלקו.

פחות זמן: שכן תזמורת לחתונה, בדרך כלל התשלום עבור 4 שעות, ומחמת הקורונה האירוע הקצר הסתיים תוך 3 שעות, ואין יכול לקצו לצוות במחיר, באופן שהיה כעין תנאי מפורש, שהשכר הוא הסכום הקצוב, ומינימום תשלום עבור 4 שעות גם אם בפועל היה פחות שעות.

ואם קיים אירוע מצומצם, והיה אפשרות להפעיל תזמורת באופן מצומצם באופן סביר, והמזמין העדיף לבטל, או לשכור אדם אחר, חייב לשלם את הסכום שרוב האנשים במצב כזה היו עושים, שהרי לא אנוס מלעשות כן.

א), בשם המהר"ם מרוטנבורג, בעל הבית משלם שכר מלא למלמד תניקות. וביאר **הרד"ק** (ס"ק א), שרק בפרקע העומדת בחזקת המשכיר מפסיד גם המשכיר ולכן מנכה לו מחכירו, אבל בשאר דברים אינו עומד ברשות המשכיר, ולכן כל ההפסד על השוכר. ולדעת **הסמ"ע** (ס"ק ו), מזל שניהם גרם ויש לשלם למלמד חצי מהשכר. ולדעת **הש"ך** (ס"ק א) משלם שכר מלא למלמד, דדינו כלשעבר שאין יכול לחזור בו.

ולדעת **הנתיבות** (ביאורים סימן שלד ס"ק א) לכל שכיר אינו משלם, ורק במלמד משלם שעדיין זכאי לתשלומי 'שכר שימור'. ולדעת **החתם סופר** (שו"ת חתם סופר חו"מ סימן קסא) במלמד משלם שכר שלם שדינו כלשעבר, אבל בשאר דברים יכול לחזור בו. **בספר הזכרון להחתם סופר** (עמוד נא), הורה למעשה לגבי מלמד לעשות פשרה ולשלם חצי שכר. ולגבי לחזור מכאן ולהבא: לדעת **המרדכי** (בבא מציעא רמז שמג) להבא דינו כלשעבר ואינו יכול לחזור בו, לדעת **מהר"ם פדאוה** (סימן לט) להבא יכול לחזור בו. ולכן, בדבר שדינו כשכירות פועלים לשעבר, לדעת הרמ"א והש"ך משלם שכר מלא, לדעת הסמ"ע והחת"ס חצי, לדעת הנתיבות פטור. ולגבי חזרה להבא, לדעת המרדכי אינו יכול לחזור בו, לדעת המהר"ם פדאוה יכול לחזור בו, וכן נקט החת"ס.

3. צלם ותזמורת

יחזיר הכסף: לגבי ביטול הזמנת שאר בעלי מקצוע כגון צלם ותזמורת וכדומה, לדעת **בית דין הישר והטוב** (במכתב שפורסם בתאריך אייר תש"פ), כיון שהשירות לא ניתן אין מקבלין תשלום, ומחזירין המקדמה. ואם נעשו הוצאות מיוחדות עבור הזמנה זו, ינכו ההוצאות.

גרמי באונס: טעם ההוראה ביאר **הג"ר אברהם דברמדיק שליט"א** (קונטרס הקורונה פרק א סעיף ז), באופן שלא הפסידים, כאשר בזמן הקורונה לא היה להם אפשרות להשיג עבודה במקום אחר, ודאי פטור מתשלומים. ובאופן שהפסידים, שביטלם ממש ממון למועד השמחה, והיו יכולים להשיג עבודה במקום אחר, מבואר **בשו"ע** (סימן שלג סעיף ב) שחייב לשלם שכר פועל בטל, **ובקצות החושן** (ס"ק ב) הביא **משו"ת מהר"ם מרוטנבורג** (דפוס פראג סימן תתכא) שפוטר, ומסיק הקצות שמספק

סיכום הגיליון:

דינים העולים

- א. **ביטול הזמנת אולם:** פטור מלשלם את התשלומים הבאים כדין 'מכת מדינה', ולגבי המקדמה הובאו 6 שיטות בגיליון הקודם, וחלק מהשיטות השוו בין אולם לקייטרינג.
- ב. **אולם + קייטרינג:** ביטול הזמנת אולם עם קייטרינג כאחד, התשלום מורכב משלשה חלקים, שכירות האולם, הכנת האירוע, קניית מוצרים ואוכל, והדין תלוי שאם בעל האולם מוגדר כ'פועל' ישלם לו מה שכבר טרח, ואם דינו 'קבלן' אינו משלם לו כלום. ויש שהורו שיחזיר 80% מהמקדמה. ו-20% תפסירו. ואם הוא סוכן קטן של 2000 ₪ לא יחזיר.
- ג. ויש אומרים שהאולם עם הקייטרינג דינו כהסכם להפקת אירוע, והמוחזק זוכה, ויתכן שהדין לשלם חצי. ובניכוי הסכום שחשך בביטול האירוע.
- ד. **ביטול הזמנת קייטרינג:** נחלקו בדיון גדולי הדיינים שליט"א, יש אומרים שקייטרינג דינו כרכישת מוצר, וכיון שלא סיפק כלום פטור לגרמי ויחזיר המקדמה, ואם היו הוצאות מיוחדות ינכה מהחזר המקדמה. אם הזמין מוצרים בשליחותו חייב. ואם הדין בביטול ההזמנה פטור כדין 'מזיק באונס בגרמי'. ואם בפועל הכין את האוכל והביא לעולם חייב לשלם. ויש אומרים שקייטרינג דינו כ'שכירות פועלים', ויעשו פשרה של 50% מהמקדמה או 15% מכלל האירוע הנמון מביניהם, ואם התחיל בהכנת האוכל ישלם באופן יחסי.
- ה. **צלם ותזמורת:** ביטול הזמנת אנשי מקצוע, כיון שהשירות לא ניתן פטור מתשלומים, ומחזירים המקדמה, ואם נעשו הוצאות מיוחדות עבור הזמנה זו, ינכו ההוצאות. ואפילו באופן שהפסידים שהיו יכולים להשיג עבודה במקום אחר, פטור כדין גרמי באונס. ויש מחייבים באופן שהפסידים שאין בזה פטור של 'מכת מדינה', גם כאשר התזמורת עבדה פחות זמן משלם תשלום מלא.
- ו. ויש אומרים שאין מחזיר מקדמה. ורק אם קיבל יותר מניכוי פועל בטל יחזיר אותו חלק. ואם היה יכול להעסיקם באירוע מצומצם, ישלם כמנהג רוב הציבור באותו זמן.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על: 100 ₪ מזומן

שאלה: האם מותר לעבור בשבת, בשער

שמדוד חום באופן אוטומטי?

מאימת הקורונה הותקנו בכניסות לבתי החולים שערי בדיקת חום באופן אוטומטי על ידי חיישנים מיוחדים, והשאלה היא האם מותר לעבור בשבת תחת החיישן, האם ביצוע הבדיקה מיוחסת לאדם?

מקורות: מכתב גדולי ישראל

שליט"א (ערש"ק) בהעלותך

תש"פ, שיעור הגר"מ רובין

שליט"א (ערש"ק) במדבר תש"פ,

שו"ת מנחת אשר (בתקופת

הקורונה' מהדורה תליתאה

תשובה ז), שמעתתא עמיקתא,

גיליון תלג).

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה! ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות הנכונות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב. ניתן גם לענות בעילום שם, בלי להיכנס להגרלה.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שולח 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בפקס מספר 1532-6507823
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 267 על סך 100 ₪
האברך המופלג הרב יקותיאל שטמר שליט"א
כולל צאנז חיפה

מדור זה הוקדש השבוע לעילוי נשמת הר"ר טוביה בן ר' ישראל יהושע זצ"ל נלב"ע כז סיון ת.ג.צ.ב.ה.

בית הוראה הילכתא

לא מצליח להריח

מעשה שמי: חולה קורונה, בהבדלה במוצאי שבת בירך 'בורא מיני בשמים' ולא הצליח להרגיש כלל את ריח הבשמים, האם ברכת הבשמים דינו כהפסק, וצריך לחזור ולברך שוב 'בורא פרי הגפן', ומה יעשה אם המשיך וסיים את ברכות ההבדלה?

תשובה: אם מוציא 'קטנים שהגיעו לחינוך', אינו ברכה לבטלה שיכול לברך עבורם לחנוכה במצוות, כמפורש ב**שו"ע** (סימן רצ"ט סעיף ה), ו**במש"ב** (ס"ק ה), אבל כאשר רק אשתו ובני ביתו הגדולים יוצאים ממנו, ברכתו לבטלה, כמפורש ב**שו"ע** (סימן קס"ט סעיף יט) שבברכות הנהגין אינו מוציא אחרים כשאינו טועם.

ולכן אם בירך הבדלה לעצמו, או שהוציא רק בני ביתו הגדולים, ברכת הבשמים לבטלה והוי הפסק, ויברך שוב 'בורא פרי הגפן', כמבואר ב**ביאור הלכה** (סימן רחצ סעיף ה) בשם הגר"א, שאם בירך על נר שלא שבת הוי הפסק, וצריך לחזור ולברך 'בורא פרי הגפן'.

אם המשיך וסיים את ברכות ההבדלה, יברך עכשיו 'בורא פרי הגפן' וישתה הכוס כי 'סדר ברכות אינו מעכב' כמבואר ב**תוספתא שבת** (סימן רחצ ס"ב), ואם כבר שתה הכוס, לא יבדיל שוב, כעין מה שכתבו ב**שו"ת אור לציון** (חלק ב פרק כ סימן ב), ו**שו"ת אגרות משה** (או"ח חלק ג סימן מה), שברכת הגפן אינו מעכב בקידוש.

עדכוני הלכה

זהירות, זבובים!

מומחי כשרות מזהירים, בתקופה זו כאשר הרבה שמחות ואירועים מותקיימים בשטחים פתוחים תחת כיפת השמים, צריך לפקוח עיניים במשנה זהירות, לבדוק בכל דבר מאכל ומשקה שלא נכנסו בהם זבובים, יתושים, ושאר שרצים, במיוחד בשעת החשיכה שהשרצים נמשכים לתאורה.

עוד נודע, שוועדי הכשרות מחייבים כיום את שירותי הקייטרינג, לכסות את כל המאכל בזמן ההכנה לשמחה בשטח פתוח. אבל מתחילת קבלת האוורחים אין אפשרות לכסות, והאחריות מוטלת על האוורחים!

נושא הגיליון הבא:

בדיקת חום אוטומטית בשבת

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעזור את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"נ, לרפ"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגיליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס

ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט

שיעורים וימי עיון

בית הוראה טלפוני

בירורי הלכה אקטואליים

קו מידע הלכתי

חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל:

פקס: 02-6507823